
Alegerile parlamentare și parlamentarii județului Bistrița-Năsăud în anii României Mari (1919–1940)

Dr. Adrian ONOFREIU

consilier superior, Serviciul Județean
al Arhivelor Naționale Bistrița-Năsăud

Viorel RUS

profesor pensionar
prof_rus_viorel@yahoo.com

Rezumat

Articolul, inedit prin tema aleasă, analizează felul în care s-au desfășurat și rezultatele alegerilor parlamentare în arealul județului Bistrița-Năsăud în anii României Mari (1919–1940).

Autorii prezintă succint sistemele electorale, statuate în decretele-legi, în baza cărora s-au desfășurat alegerile parlamentare în România Mare, în raport cu specificul vieții politice în perioadele 1919–1922; 1926–1937 și 1938–1940. Urmează rezultatele partidelor și listele candidaților de parlamentari aleși și învinși în alegerile din județul Bistrița-Năsăud, în cele 11 scrutinuri, între anii 1919–1940.

În final, sunt anexate tabele cuprinzând numele și prenumele deputaților și senatorilor aleși în județ între anii 1919–1940, formațiunea politică, circumscripția electorală pentru care au candidat și voturile obținute.

Cuvinte cheie

România Mare, Județul Bistrița-Năsăud, sisteme electorale, alegeri parlamentare, circumscripție electorală, deputați și senatori aleși în județ.

Parliamentary Elections and Parliamentarians in Bistrița-Năsăud County During Greater Romania (1919–1940)

Abstract

The article, which is unique due to its content, analyses the holding of the parliamentary elections and the results in Bistrița-Năsăud county during the years of Greater Romania (1919–1940).

The authors present the electoral systems established in decree-laws which allowed the holding of parliamentary elections in Greater Romania, in connection to the specificity of political life

between 1919–1922, 1926–1937 and 1938–1940. The authors mention the parties' results and the lists of elected and defeated parliamentary candidates in the 11 elections in Bistrița-Năsăud county between 1919 and 1940.

Finally, the article includes tables containing the names and surnames of the deputies and senators elected in the county between 1919 and 1940, their political party, their electoral district and the votes they obtained.

Keywords

Greater Romania, Bistrița-Năsăud county, electoral systems, parliamentary elections, electoral district, deputies and senators elected in the county.

1. Despre specificul alegerilor parlamentare în România Mare, între anii 1919–1922, 1926–1937 și 1938–1940.

1.1. Trăsături caracteristice.

Pentru perioada României Mari, alegerile parlamentare și rezultatul lor, guvernele care s-au constituit au avut câteva trăsături generale.

Alegerile parlamentare s-au desfășurat în scrutinuri electorale: noiembrie 1919, iunie 1920, martie 1922, mai 1926, iulie 1927, decembrie 1928, iunie 1931, iunie 1932, noiembrie 1933, decembrie 1937, iunie 1939.

Dreptul de a alege și a fi ales a fost acordat bărbaților, cetățeni români, în vârstă de 21 de ani pentru Adunarea Deputaților și 40 de ani, pentru Senat. Nu aveau drept de vot și de a fi aleși cei puși sub interdicție, cei condamnați pentru crime sau alte pedepse prevăzute de legea penală în vigoare, femeile (acesta din urmă a obținut dreptul de vot abia în 1938), militarii și magistrații. Campaniile electorale s-au desfășurat sub auspiciile unei propagande electorale cu puternice accente demagogice, aflată la începuturi, rolul presei scrise fiind determinant; s-a adăugat la aceasta și radioul, începând cu anul 1928. Violența a fost un fapt obișnuit pentru desfășurarea campaniilor, fapt condamnat public și în campanii de candidați, dar practicat pe scară largă¹.

Partidele politice s-au constituit pe poli de centru-stânga și centru-dreapta, iar în jurul acestora au gravitat alte grupuri politice mai mari sau mai mici. Și partidele aflate la extremitățile eșichierului politic au participat pentru o perioadă scurtă la procesul electoral din perioada interbelică. Propaganda electorală s-a manifestat în mediul urban dar mai ales, în cel rural, acolo unde s-au regăsit majoritatea votanților. De obicei guvernul care organiza alegerile, le și câștiga; excepție au fost în 1919, 1928, 1937.

Media aritmetică de existență a guvernelor ca rezultat al alegerilor, a fost de doi ani. Nici un guvern nu s-a aflat la putere mai mult de patru ani, în cazul în care a avut un

---

1 Scarlat 2013, *passim*, pentru alegerile din anii 1926, 1927, 1928, 1931, 1932, 1933, 1937.